1850. N°. 124.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 11 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 13 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 October.

In de laatste dagen hebben nog weder twee buitenlandsche geleerden, de Heer Asa Gray, Hoogleeraar in de kruidkunde te Cambridge in de Vereenigde Staten en Dr. Prese, Hoogleeraar en Decanus van de faculteit der wetenschappen te Praag, onze Hoogeschool met een bezoek vereerd.

— Te Arnhem zijn bij de herstemming van leden voor de Tweede Kamer in plaats van de Heeren Dullert en de Man, verkozen geworden de Heeren: W. Baron van Lynden met 968 stemmen en Ae. Baron Mackay met 884 stemmen. De Heer P. C. G. Guyot heeft 686 stemmen erlangd en de Heer G. J. C. Schneither 631 stemmen.

— Door de Prov. Staten van Gelderland is heden, in plaats van den Heer van Heeckeren, tot lid der Eerste Kamer der Staten-Generaal herkozen, het oude lid dier Kamer van Lith de Jeude.

— In de vergadering der Provinciale Staten van Vriesland, van den 4den dezer, was o. a. ingekomen eene missive van Gedep. Staten, nopens de zaak der indijking van de Lauwerzee en de verbinding van de eilanden Ameland en Schiermonnikoog met den vasten wal, en een adres van Geerligs c. s. met betrekking tot deze zaak. — Met 18 tegen 19 stemmen is besloten, de zaak in advies te houden, in afwachting, dat het nadere rapport van Gedep. Staten deswege zal zijn ingekomen.

— Uit de *Boekzaal* blijkt, dat in 1849, ten behoeve van noodlijdende kerken en personen, uit de buitengewone collecten, is ontvangen eene som van *f* 26,816.81, waarvan uit 's Gravenhage *f* 1791.64½, Rotterdam *f* 1920.91½, Leyden *f* 1105.70½, Amsterdam *f* 4805.70, Utrecht *f* 1328.36, enz.

— Het vertrek van den nieuwen Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië, den Heer Bruce, is bepaald op den 24sten dezer.

— Uit N°. 10 van de *Alg. Konst- en Letterbode* nemen wij het volgend stuk over van den Hooggel. Heer C. L. Blume, gedagteekend Leyden, September 1850, getiteld: *iets over de thans te Gent bloeijende Victoria.*

Eene der belangrijkste aanwinsten voor de Horticultuur is de in onze tuinen ingevoerde *Victoria regalis* Schombr. Daarom raden wij een ieder, die deze Koningin der waterplanten in haren bloei wenscht te aanschouwen, een uitstapje naar Gent aan, waar zij zich in het vermaarde etablissement van den Heer L. van Houtte, vooral tegen den avond, wanneer hare bloemen geheel open gaan, in al hare pracht vertoont. Men moet dit overheerlijk voortbrengsel van de wateren der Keerkringslanden in de nieuwe wereld zelf zien, om zich daarvan een klaar begrip te maken: ik althans gevoel mij niet in staat, om den onbeschrijfelijken indruk, welken zij op den aanschouwer te weeg brengt, in woorden uit te drukken.

Bij een bezoek van de uitgebreide inrigting van den in het vak der horticultuur zoo kundigen van Houtte, zal niemand hem den welverdienden lof weigeren, wanneer hij de schrandere voorzorgen gadeslaat, waardoor het hem gelukt is alle de gunstige omstandigheden voort te brengen, welke tot den wasdom dezer plant noodig zijn en haar in haar eigen vaderland door de natuur zelve worden verschaft. Het was in dit geval niet genoeg, op licht en temperatuur of op den aard des bodems te letten, het was daarenboven een noodzakelijk vereischte, dat de *Victoria regalis*, die op het vaste land van Zuid-Amerika slechts in stil stroomend water aangetroffen wordt, zich ook hier in denzelfden toestand bevond. Hoe bezwaarlijk dit was met zulk eene reusachtige waterplant, zal iedereen begrijpen, wanneer hij verneemt, dat de Heer van Houtte voor eene enkele plant der *Victoria* eene broeikast heeft laten bouwen in de gedaante van een koepel van 120 voeten in den omtrek, waarin zich eene waterkom van 33 voeten diameter bevindt, welke 85,000 Ned. kannen water bevat, dat door eene zeer eenvoudige inrigting in eene langzaam stroomende beweging wordt gehouden.

In deze groote waterkom, welke, behalve eenen omgang, de geheele ruimte van de kast beslaat, strekt de *Victoria* hare bladstelen, ter lengte van 8 tot 15 voeten, naar alle zijden uit. De schildvormige bladeren, welke door deze met kruisdachtige stekels bezette bladstelen gedragen worden, schijnen op de oppervlakte des waters te drijven, en verrassen het oog door hunne grootte, daar hun diameter niet minder dan 4 of 5 voeten bedraagt. Zij zijn van dikke, bijna vleeschachtige zelfstandigheid, van onderen vooral op de verhevene nerven, even als de bladstelen, met roodachtige stekels bezet, van boven donkergroen, met eenigzins bultige verhevenheden. Nadat de plant, onder zulke gunstige omstandigheden, eenmaal aan het groeijen is gebragt, belooft zij, zoo al niet voortdurend, althans een' geruimen tijd, te bloeijen en misschien door kunstbevruchting, zelfs rijpe zaden voort te brengen.

Even als onze waterleliën (*Nymphaeacae*), tot welke plantengroep de *Victoria* behoort, draagt elke bloemsteel eene enkele bloem, die slechts even boven het water uitsteekt en zoowel door grootte, als door schoonheid verbazing wekt. Ons althans herinnerde zij onwillekeurig de hoogere beteekenis, welke de volken van zuidelijk Azië, zoowel als de Egyptenaren van ouds aan de *Lotus* (*Nelumbium speciosum*) geven, welke, zoo als algemeen bekend is, zulk eene gewigtige rol in hunne godsdienst speelde. En inderdaad, even als in de heilige plant der oude wereld, schijnt er in dit voortbrengsel der nieuwe, voor den aanschouwer iets verhevens en als het ware geheimzinnigs opgesloten te liggen, zoodat men, zonder zich zelf van het vreemde gevoel rekenschap te kunnen geven, zich daardoor onwederstaanbaar voelt aangetrokken. Vooral is dit het geval met de bloem dezer plant. Hoe zij langzamerhand in de diepte des waters gevormd wordt, blijft lang voor het oog verborgen, totdat zij plotselijk als door een' tooverslag omhoog stijgt, en met hare talrijke, digt over elkander liggende bloembladeren van een' glanzende witheid, een' maagdelijken glans om zich verspreidt. Bijna geheel gesloten gedurende den dag, wiegt de groote bloemknop op den spiegel des waters heen en weder, waarover de reusachtige bladeren der plant liggen uitgespreid; maar zoodra de avondster zich aan den hemel vertoont, ontvouwt de bloem al hare pracht, zoodat ook de binnenste, meer vleeschkleurige kringen harer bloembladeren, met de bevruchtingswerktuigen zigtbaar worden, in welken toestand haar diameter een voet bedraagt. De broeikast wordt alsdan met gas verlicht en de bezigtiging der plant, ook door het aanbrengen van eene met eene leuning voorziene loopplank over de waterkom, zoo gemakkelijk gemaakt, als men slechts wenschen kan.

Ten slotte moeten wij nog berigten, dat de even ijverige, als bekwame kruidkundige, welke aan dit etablissement verbonden is, de Heer Planchon, zich met een werk over deze belangrijke plant bezig houdt en met de grootste naauwkeurigheid, zoools wij ons daarvan hebben overtuigd, onafgebroken de verschijnselen gadeslaat, welke hare ontwikkeling oplevert, zoodat wij van hem eene uitvoerige mededeeling over dit onderwerp mogen verwachten.

— Uit het Programma van het Haagsch Genootschap tot verdediging der Christelijke Godsdienst, blijkt dat Bestuurders reeds in hunne voorjaarsvergadering, den eerepenning, ter waarde van *f* 400 hadden toegekend aan den schrijver eener Nederd. verhandeling, met de zinspreuk: »Man kann nicht Formuläre" enz. betreffende een onderzoek naar den oorsprong, den geest, de lotgevallen en de voortdurende waarde der Liturgische schriften, bij de Nederl. Hervormde kerk in gebruik. Door het naambriefje had zich als die schrijver bekend gemaakt J. A. M. Mensinga, Predikant te Sybencarspel (thans te Frederikstadt.)

In hunne vergadering van September ll., hebben zij uitspraak gedaan over vijf verhandelingen.

Eerst kwam ter tafel eene Latijnsche verhandeling, betreffende de prijsstof: »Een historisch-kritisch onderzoek naar den oorsprong der verschillende Apocryphe Evangelien; naar de meerdere of mindere waarde, welke zij hebben met betrekking tot elkander en tot de Kanonieke Evangelien; en naar het licht, hetwelk zij kunnen verspreiden over de levensgeschiedenis van Jezus." Aan deze verhandeling werd de eereprijs, ter waarde van *f* 400 toegewezen; de schrijver is Constantin Tischendorf, Theol. Doct. en Prof. te Leipzig.

Eene Hoogd. verhandeling, betrekkelijk de vraag: »Welk begrip hebben wij ons te vormen van de bijzondere openbaringen Gods, wier inhoud en geschiedenis vervat zijn in onze Heilige Schriften? In welke betrekking stonden zij tot de eigene geestontwikkeling en de zedelijke vrijheid dergenen, die haar ontvingen? en welke overeenkomst is er tusschen haar en den oorsprong van zooveel voortreffelijks, als zich bij de Heidensche volken ontwikkeld heeft?" is niet bekroond.

Evenmin twee verhandelingen, betreffende het Paulinisch leerbegrip aangaande de regtvaardiging des zondaars voor God, omtrent welke prijsstof door hen het volgende bepaald was geworden: »Men verlangt dit leerbegrip, naar de voorstelling van Paulus, uitlegkundig verklaard en aangewezen te zien, in hoeverre die voorstelling alleen tot de dagen der vestiging van het Christen-

dom behoord heeft, en in hoeverre zij in het wezen der zaak voor alle tijden geldt: waarbij ook het misbruik, van dit leerbegrip gemaakt, en de vertroostende en heiligende kracht van hetzelve worden in het licht gesteld."

Aan eene Nederd. verhandeling, betrekkelijk de volgende prijsstof: Waarin verschillen van elkander de schriften des Nieuwen Testaments, die aan Joannes worden toegekend? Welke zijn, integendeel, de punten van hunne overeenkomst? Wat is de slotsom, die men uit het een en ander, ten aanzien van hunne echtheid, heeft op te maken?" is de prijs ter waarde van *f* 400 toegekend. Het naambriefje deed als schrijver kennen Antonie Niermeijer, Predikant te 's Heer Arendskerke.

Voorts zijn prijsstoffen ter beantwoording voor 1 September 1851 opgegeven:

1. Over het Communisme.
2. Over het Presbyteriale stelsel in de Hervormde kerk.
3. Tafereelen uit de Nederlandsche kerkgeschiedenis, in levensschetsen der personen, wier werkzaamheid, sedert de zestiende eeuw, op de Christelijke kerk en het Christelijke leven, hetzij in, hetzij buiten ons Vaderland, van den meesten invloed geweest is.

Voorts worden vóór 15 Dec. 1851 antwoorden gewacht, op de bovengenoemde onbekroonde prijsvragen en op deze nieuwe:

Hoe zijn de woorden: *Nedergedaald ter helle* in het zoogenoemde *Symbolum Apostolorum* te verstaan, en waaruit is het te verklaren, dat zij daarin zijn opgenomen? Welke verschillende uitleggingen heeft men, in den loop der tijden, aan dit artikel gegeven? En welke waarde is daaraan nog heden ten dage toe te kennen?

Eindelijk ter beantwoording vóór 1 September 1852:

»Eene verhandeling, waarin hetgeen aangaande de *Evangelien der Hebreën*, *der Egyptenaars*, *van Petrus*, *Cerinthus*, *Tatiaan* en *Marcion*, bij de oude schrijvers vermeld staat, zorgvuldig wordt bijeengebragt, geschift en beoordeeld, en hieruit vervolgens datgene afgeleid, wat, in het licht der wetenschap van onzen tijd, tot opheldering, hetzij van den oorsprong en de lotgevallen, hetzij van den inhoud der Kanonieke Evangelien, verstrekken kan."

Bij het genootschap zijn ontvangen zes verhandelingen, over het echt Christelijk leven.

'sGRAVENHAGE, 9 October.

Z. M. zal den 16^{den} dezer gehoor verleenen. Zij die willen toegelaten worden, kunnen tot den namiddag van den 14^{den} hunne namen op eene der lijsten inschrijven.

— Bij den Minister van Finantien is van een lid der Tweede Kamer, ten behoeve van s' Rijks schatkist, ontvangen eene som van *f* 3036.09, uitmakende het bedrag der schadeloosstelling krachtens art. 85 der Grondwet, over het tijdvak van 13 Februarij 1849 tot en met 20 Augustus 1850; zijnde voorts door hetzelfde lid te kennen gegeven, dat door hem voor de zitting van 1850—51 insgelijks van zijn regt op schadeloosstelling geen gebruik zal worden gemaakt.

— Van de 68 leden, waaruit de Tweede Kamer bestaat, zullen slechts 17 nieuwe leden optreden; in de Eerste Kamer, die uit 39 leden is zaamgesteld, 16 nieuwe leden.

— Naar men verneemt, is het der Commissie uit den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier nu gelukt, een geschikt terrein te vinden, tot het stichten van een Oude Mannen- en Vrouwenhuis, waartoe door die gemeente een aanzienlijk kapitaal is bijeengebragt. De bedoelde grond is gelegen aan den Zuidwestbuitencingel, naast de woningen *Om* en *Bij*. De aanbesteding zal onmiddelijk plaats hebben, zoodra de bestekken, waaraan ijverig gearbeid wordt, gereed zijn.

— Men verneemt, dat het schoone locaal van den Heer Smeets, gedurende den aanstaanden winter, van tijd tot tijd ingerigt zal zijn zoo als Frascati en het Odéon, te Amsterdam, ten einde daar te geven Philharmonische Concerten, voor vol orchest.

— Sedert de laatste opgave zijn te Scheveningen nog vier bomschuiten van de Steurharingvisscherij onder den Engelschen wal aangekomen, als van de Heeren T. de Jager, P. Varkevisser (twee) en C. Gebel; welke laatste echter geene lading in had, maar ten gevolge van door den storm van gisteren (Dingsdag) morgen bekomen belangrijke schade aan de beide boegen, verpligt is geweest de visscherij te verlaten. Naar hetgeen de visschers mededeelen, bestaat er gegronde vrees, dat de vloot door den vreeselijken storm, welke op de Engelsche kust gewoed heeft, veel geleden kan hebben.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 9 October.

In deze zitting hebben de Commissien voor het onderzoek der geloofsbrieven van de leden, hunne rapporten uitgebragt, en zijn al de leden toegelaten behalve den Heer Tonckens, die nog geen uittreksel uit de lijst der hoogst aangeslagenen had medegedeeld.

De vergadering heeft achtereenvolgens besloten tot de toelating der leden omtrent wier geloofsbrieven geene bezwaren waren opgerezen, met uitzondering van hen die in de provincie Noordbrabant gekozen waren, waaromtrent bij sommige leden der vergadering verschil van gevoelen bestond. Dien ten gevolge is besloten de beraadslagingen omtrent de toelating der in de provincie benoemde leden te doen plaats hebben op morgen Donderdag, des voormiddags ten elf ure.

De Kamer is daarop overgegaan tot de zamenstelling harer afdeelingen.

Nadat de trekking afgeloopen was zijn door die afdeelingen benoemd: tot Voorzitters: de Heeren van Meurs, Cost Jordens, van Beeck Vollenhoven en Philipse; tot Onder-Voorzitters de Heeren van der Lek de Clercq, van Swinderen, Boxman en Borski, en tot leden der Commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, de Heeren van der Lek de Clercq, Cost Jordens, van Nispen van Pannerden en de Brauw.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 9 October.

In deze zitting hebben de drie in de vorige zitting benoemde Commissien voor het onderzoek der geloofsbrieven van de leden, rapport uitgebragt tot toelating van 63 leden.

Daarna heeft de vergadering eene nominatie van drie Candidaten voor het Voorzitterschap der Kamer opgemaakt. Op die nominatie zijn geplaatst de Heeren Duymaer van Twist, Wichers en L. D. Storm.

AMSTERDAM, 9 October.

De Handelmaatschappij heeft voor deze Stad bevracht 3 schepen en voor Rotterdam één schip.

— Tot Onderwijzer in de Nederduitsche taal, stijl- en letterkunde, alsmede in de geschiedenis des vaderlands, aan het stedelijk Gymnasium is benoemd, de Heer J. P. Arend, Phil. Theor. Magister. Litt. Hum. Doctor, vroeger Lector aan het Athenaeum te Deventer, en aan het Instituut van de Marine te Medemblik.

— De Minister van Marine der Fransche Republiek, heeft een zilveren medaille der tweede klasse, benevens eene gratificatie van 100 francs, toegekend aan Jan Symonsz. de Vries, visscher op het eiland Urk, wegens zijn moedig gedrag in het redden van het op de bank van Terschelling op den 24sten Julij jl. gestrande Fransche brikschip Nanine, Kapt. Clinet. Deze dubbele belooning, welke de Fransche regering slechts in zeer zeldzame gevallen verleent, is uitgelokt door de dringende en herhaalde rapporten van den Heer Desassarts, Consul-Generaal van Frankrijk te Amsterdam, die deze dubbele belooning voor den braven Hollandschen zeeman, met aandrang verzocht en nu ook verkregen heeft.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 7 October.

Er woont te Portsmouth een gewezen matroos, Wade geheeten, die den 1sten October 100 jaren is geworden. Hij behoorde in der tijd tot de equipage van de schepen Endeavour en Resolution, met welke Kapitein Cook de reis rondom de wereld deed, en hij was een der negen personen die met den grooten zeereiziger op het eiland Owhibee aan wal gingen; toen Cook dood ter aarde stortte, werd Wade's linkerarm door een pijl doorboord.

BELGIE.

BRUSSEL, 9 October.

De gewezen Koningin der Franschen is met de Prinses Clementine, de Hertogin van Saksen Coburg, den Prins van Joinville en den Hertog van Aumale te Ostende aangekomen, om de Koningin te bezoeken. Het laatste uitgegeven berigt luidt aldus:

De Koningin is gedurende den dag van den 7^{den} zeer zwak geweest. Gelukkig heeft H. M. gedurende den nacht eenige uren rust genoten, zoodat er heden morgen (den 8sten) eenige verbetering schijnt plaats te hebben.

Bijzondere berigten in den nacht van den 8^{den} te Brussel aangekomen, bevestigen die verbetering.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 October.

De onderscheiden dagbladen laten zich uit over de reeds bekend gemaakte onderwerping van de *Univers* aan den Aartsbisschop. Volgens het gevoelen van sommigen, schijnt men in den beginne in de hoogere geestelijke kringen geenszins geheel gerust te zijn geweest, omdat men zeer goed begreep, dat de bestuurders van dat blad volkomen in staat waren, om eene scheuring te doen ontstaan. De zaak is, naar men verzekert, te Rome geschikt, met medewerking van den Abt de Mérode, den schoonbroeder van den Heer de Montalembert. Deze heeft den Heer Veuillot, den gevolmagtigde der schrijvers van *l'Univers*, op eene vertrouwelijke wijze medegedeeld, dat de Paus den Aartsbisschop van Parijs niet in 't ongelijk kon stellen, en in kerkelijke aangelegenheden geen kanonniek gezag mogt toekennen aan de drukpers.

TOSCANE.

De schorsing der staatsregeling waartoe de Groothertog onlangs heeft besloten, heeft een adres aan hem uitgelokt van den stedelijken raad van Florence, waarbij deze den Groothertog smeekt dat hij aan de deswege heerschende onrust een einde make en zich door een naar de voorschriften der staatsregeling verkozen parlement omringe, als het eenige middel om het verledene te doen vergeten, in de behoeften van het oogenblik te voorzien en de toekomst te verzekeren. De aanbieding van dit adres is door de Regering zeer euvel opgenomen; de gonfalonière of prefect van Florence, onder wiens voorzitting het besluit daartoe genomen was, is onmiddelijk afgezet, terwijl tevens aan alle gemeentebesturen eene circulaire is afgezonden, waarbij hun gestrengelijk verboden wordt eenig adres aan den Groothertog in te zenden. Intusschen bevond de Regering zich in niet geringe verlegenheid, zoo door de toenemende uitputting der openbare kassen, als doordien allen, aan wie de post van gonfalonière van Florence aangeboden was, geweigerd hadden dien in de tegenwoordige omstandigheden te aanvaarden.

HAMBURG.

6 October.

Den 4[den] October hebben de Sleeswijk-Holsteiners eenen storm op Frederikstadt gewaagd, doch zijn door de Denen met groot verlies afgeslagen en teruggetrokken.

Nadat de Generaal Willisen in zijn officiëel legerberigt, breedvoerig verslag gedaan had omtrent de voorbereidselen tot den aanval op Frederikstadt en omtrent de aanvankelijk behaalde voordeelen, meldt hij verder:

»In weerwil van de nog bestaande moeijelijkheid, geloofde men dat alles genoeg was voorbereid, om tot de bestorming te kunnen overgaan. Deze heeft dan ook heden tegen den avond plaats gehad, en is door de troepen met eene zoo uitstekende dapperheid ondernomen geworden, dat zij, indien de omstandigheden slechts eenigzins gunstig waren geweest, voorzeker met een goeden uitslag bekroond zoude zijn. Nu echter werden de troepen opgehouden, deels door grachten, waarover, onder het vijandelijk vuur, bruggen geslagen moesten worden, deels door nog niet geheel vernielde vijandelijke werken in de flank of in den rug; zoodat het, niettegenstaande hunne schitterende dapperheid, niet mogelijk was de vesting te vermeesteren. De vijand verdedigde zich met kalmte en onverschrokkenheid. Tot ons leedwezen heeft men niet kunnen beletten dat een groot deel der stad in de asch gelegd is.

»Op de voortzetting van den oorlog zal deze gebeurtenis geen beslissenden invloed uitoefenen. Ons verlies schat ik op omstreeks 200 of 300 man aan dooden en gekwetsten. Later zal ik daaromtrent eene naauwkeurige opgave inzenden. Intusschen is ook ditmaal het verlies aan officieren buitengewoon groot: het 6[de] bataillon heeft al zijne officieren dood of gekwetst moeten achterlaten. Op den geest der troepen heeft deze gebeurtenis geenerlei nadeeligen invloed uitgeoefend, en ik hoop dat dit ook bij de bevolking des lands het geval zal zijn."

— In bijzondere berigten uit Rendsburg van den 5[den] dezer, wordt het door het Sleeswijk-Holsteinsche leger geleden verlies reeds op 400 man geschat; onder anderen moet het 6[de] bataillon 16 van zijne 20 officieren hebben verloren.

— Onder den indruk der tijding van het mislukken der onderneming tegen Frederikstadt, heeft de Sleeswijk-Holsteinsche lands-Vergadering te Kiel, den 5[den] dezer eene oproeping aan het Duitsche volk uitgevaardigd, en onder anderen besloten, om het Stadhouderschap uit te noodigen, om het leger boven zijne tegenwoordige sterkte uit te breiden, waarvoor een buitengewoon crediet van ruim 3 millioen mark bewilligd is, zullende de gelden ter bestrijding van deze en andere buitengewone uitgaven gevonden worden door eene gedwongen heffing op de bezittingen en inkomsten.

— Volgens berigten van militairen, die de bestorming bijgewoond hebben, hadden de Denen zulke verschansingen opgeworpen, dat zelfs de kanonkogels daartegen niets vermogten. Wanneer men, na de verovering van eene schans, alle zwarigheden meende overwonnen te hebben, vond men weder eene geheele nieuwe rij verschansingen. Zonder ophouden sloegen de tamboers den stormmarsch, de eene aanval volgde op den anderen — alles was vergeefs. Bovendien heerschte er op vele punten, door de brandende huizen, eene bijna ondragelijke hitte. Daar de verbinding met Husum onafgebroken had voortgeduurd, hadden de Denen gelegenheid gehad, telkens versche manschappen in de stad te zenden.

— Frederikstadt, een stadje van 2,400 inwoners, geheel in den Hollandschen stijl gebouwd, was voor het jaar 1620 een dorpje, Seebul geheeten. Hertog Frederik III van Sleeswijk-Holstein veroorloofde in bovengenoemd jaar aan eenige uit Holland gevlugte Arminianen, zich daar neder te zetten en het was ter zijner eer, dat deze de plaats Frederikstadt noemden. Hij vergunde aan de kolonisten van alle geloofsbelijdenis vrije uitoefening van Godsdienst. Zoo begon men in 1644 met het bouwen eener Luthersche kerk, die in 1649 voltooid werd. Bovendien heeft men er eene Mennonitenkerk en eene Remonstrantsche, waarin de godsdienstoefening nog in de Hollandsche taal verrigt wordt, eene Roomsch Katholieke kerk en eene Synagoge. De Hollandsche kolonie wilde in dit land echter niet regt bloeijen en de rijkste oorspronkelijke kolonisten, keerden naar hun vaderland terug, waarna het stadje langzamerhand in verval geraakte.

Frederikstadt heeft nog eens eene bestorming ondergaan en wel den 12[den] Februarij 1714 door de Russen. Eene andere merkwaardigheid van deze plaats is, dat wijlen Lodewijk Philips zich daar eenigen tijd heeft opgehouden, namelijk in 1796, vóór hij naar Amerika vertrok.

STADS BERIGT.

NOTIFICATIE.

Oproeping van de Verlofgangers voor de Nationale Militie, tot het bijwonen der Inspectie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, roepen bij dezen op, ingevolge eene aanschrijving van den Heer Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, alle de Verlofgangers van de Nationale Militie, welke van hunne korpsen zijn teruggekomen, en mitsdien ook de zoodanigen, die bereids met het korps hebben afgerekend, om te compareren *op de Plaats van het Gasthuis aan de Aalmarkt*, ten einde, ingevolge Art. 181 der Wet op de Nationale Militie van 8 Januarij 1817, in verband gebragt met Art. 10 der Wet van 28 November 1818, door den Heer Colonel Militie-Commissaris te worden geïnspecteerd, behoorlijk in tenue gekleed en voorzien van alle medegenomen equipement-stukken, benevens hunne zakboekjes en reçus der verlofpassen, en zulks op *Donderdag 24 October aanstaande, des morgens ten 10 ure.*

En geven Burgemeester en Wethouders wijders bij deze kennis, dat bijaldien zich binnen deze Stad ook Verlofgangers mogten bevinden tot andere Gemeenten of Districten behoorende, deze almede gehouden zijn ter voorschreven plaatse en tijd te compareren; — met vermaning aan alle Verlofgangers van de Nationale Militie, om naauwkeurig aan deze oproeping te voldoen, en te zorgen dat hunne kleeding en equipement-stukken in goeden staat worden voorgesteld, als zullende de zoodanigen, welke dezelve mogten hebben verwaarloosd, het aan zich hebben te wijten, dat zij voor zekeren tijd onder de wapenen worden opgeroepen; terwijl aan diegenen, welke zonder wettige en door Burgemeester en Wethouders aangenomen redenen, van de Inspectie mogten wegblijven, door den Heer Kolonel Militie Commissaris een arrest van twee tot zes dagen, in de naastbij gelegen militaire provoost, zal worden opgelegd. Zullende de attesten wegens ziekte, door Geneesheeren of Heelmeesters aan Verlofgangers afgegeven, uithoofde van welke zij belet mogten worden de Inspectie bij te wonen, ter Secretarie moeten worden ingeleverd, uiterlijk op *Woensdag 23 October bevorens, vóór één uur* des middags, terwijl andere wettige redenen van verschooning door de Verlofgangers mede op dien dag, 's morgens ten 11 uur, aan HH. Burgemeester en Wethouders zullen moeten worden voorgedragen, ten einde over dezelve te kunnen oordeelen; zullende er door den Heer Colonel Militie-Commissaris aan niemand vrijstelling worden verleend.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij HH. Burgemeester en Wethouders der Stad *Leyden*, op den 10 October 1850.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 9[den] October de Heer D. L. de Leaô Laguna, van Amsterdam, in de Regten, na openbare verdediging van zijn Specimen: *de Quaestione, an Obligatio praestandi alimenta parentibus caeterisque adscendentibus egenis in solidum sit, et individua.*

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft het beroep goedgekeurd van Ds. Ph. Boucher, te Versailles, tot Predikant bij de Waalsche gemeente te 's Gravenhage.

ADVERTENTIEN.

OPENBARE VERKOOPING,

op Woensdag den 16den October 1850, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement: *Het Hof van Holland*, te *Noordwijk-Binnen*, ten overstaan van den Notaris Mr. C. C. VAN DER SCHALK, van:

No. 1. Een HUIS EN ERVE, geschikt tot uitoefening van eenig Bedrijf, te *Noordwijk-Binnen*, aan de Kerkstraat, Kadaster Sectie F, No. 231 en 232, groot 4 roeden en 30 ellen.

No. 2. Een perceel BOUWLAND met HOUTGEWAS, gelegen aan den Goweg, gemeente *Noordwijkerhout*, in den Geest, Kadaster Sectie D, No. 416 en 417, groot 1 bunder, 91 roeden en 40 ellen.

No. 3. Een HUIS EN ERVE, te *Noordwijk-Binnen*, aan de Voorstraat, Kadaster Sectie F, Nos. 159, 160 en 161, groot 3 roeden en 15 ellen.

No. 4. Een HUIS EN ERVE, aldaar, aan de Raadhuisstraat, Kadaster Sectie F, No. 223, groot 1 roede en 40 ellen.

No. 5. Een HUIS EN ERVE, alwaar sedert jaren met het beste gevolg eene *Broodbakkers-Affaire* wordt uitgeoefend, te *Noordwijk aan Zee*, aan den Heereweg, Kadaster Sectie E, No. 167, groot 3 roeden en 94 ellen.

Op het laatstgemelde Perceel kan de helft der Kooppenningen gevestigd blijven.

Nadere inlichtingen ten Kantore van genoemden Notaris te *Noordwijk-Binnen.*

VERKOOPING,

Bij Geregtelijke Uitwinning.

Ter Teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, op Dingsdag den 12den November 1850, des morgens ten 11 ure, aan den meestbiedende of hoogstafmijnende, van:

Een HUIS, ERF, TUIN en verdere aanhoorigheden, staande en gelegen te *Woubrugge*, aan de Oostzijde van de Woudwatering, bij het Kadaster bekend Sectie C, No. 1288, als Huis en Erf, ter grootte van 1 roede en 35 ellen; No. 1289, idem, groot 1 roede en 65 ellen; No. 1290, Tuin, groot 9 roeden en 50 ellen; No. 846, Weg als Bosch-Hakhout, 50 ellen; te zamen ter grootte van 13 roeden.

Welk Huis e. a., is in beslag genomen ten verzoeke van GERARD LANGHOUT, *Metselaar*, wonende te *Woubrugge*, ten deze domicilie kiezende ten Kantore van den Heer FREDERIK BOOY Fz., *Procureur* bij voormelde Regtbank te *Leyden*, en ten laste der Erfgenamen van wijlen ADRIANA EDELAAR, in leven Weduwe en in gemeenschap van goederen gehuwd geweest met JACOB HOOGEWONING, gewoond hebbende en overleden te *Woubrugge.*

F. BOOY Fz., *Procureur.*

De Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, hebben uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

PATHOLOGISCHE ANATOMIE

OF

ANATOMISCHE BESCHRIJVING DER ZIEKTEN VAN DE ORGANEN VAN DEN BLOEDSOMLOOP EN DE ADEMHALING,

DOOR

Dr. KARL EWALD HASSE,

GEVOLGD EN AANBEVOLEN DOOR

A. A. SEBASTIAN,

Emeritus Hoogleeraar aan de Hoogeschool te Groningen,

EN IN HET NEDERDUITSCH OVERGEBRAGT DOOR

G. H. MEIJER,

Doctor in de Geneeskunde te Groningen.

Prijs f 5.—

GESCHIEDKUNDIGE AANTEEKENINGEN

OMTRENT HET

BELEG VAN GRONINGEN, IN 1594,

BENEVENS EEN

UITVOERIG PROGRAMMA VAN DEN GECOSTUMEERDEN OPTOGT,

GEHOUDEN BINNEN GRONINGEN, DEN 25sten SEPTEMBER 1850,

VOORSTELLENDE:

den Intogt van Prins MAURITS *en Graaf* WILLEM LODEWIJK VAN NASSAU, *enz., binnen Groningen, den 24sten Julij 1594.*

Met eene Kaart van het Beleg.

Prijs *f* 1.—

Bij A. L. SCHOLTENS, te *Groningen*, is gedrukt en uitgegeven:

I. **DE OPENBARING VAN JOHANNES VERKLAARD** door Dr. F. J. ZUILIG, *Predikant* te *Heidelberg.* 3 Stukken compleet . . . . *f* 6.65.

II. **PROEVE EENER HERZIENING DER MEEST GEBRUIKELIJKE FORMULIEREN DER NED. HERV. KERK** . . . . *f* 2.20.

VERKOOPING VAN VAARTUIGEN.

Op Donderdag den 17den October 1850, des voormiddags ten 10 ure, zal aan de *Pietgijzenbrug*, nabij het Station van den Spoorweg, worden Verkocht: **een geheel nieuw VAARTUIG**, groot ongeveer 15 Tonnen, alsmede **2 à 3 kleinere VAARTUIGEN.**

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 15den October 1850, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Junij 1849.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 9 October.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$56\frac{3}{8}$	$56\frac{5}{8}$	$56\frac{1}{2}$
Dito Certificaten	„ 3 „	$66\frac{15}{16}$	$67\frac{3}{16}$	$67\frac{1}{16}$
Dito dito	„ 4 „	$88\frac{1}{4}$	$88\frac{3}{8}$	$88\frac{3}{8}$
Amortisatie Syndicaat	„ $3\frac{1}{2}$ „	$88\frac{1}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
O. I. Leening	„ 4 „	$87\frac{1}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	„	65	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$ „	$90\frac{3}{4}$	—	—
Haarlemmermeer	„ 5 „	$104\frac{1}{8}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5 „	$104\frac{3}{4}$	$104\frac{3}{4}$	$104\frac{5}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	„ 5 „	$104\frac{1}{2}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	$95\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1840	„ 4 „	$87\frac{7}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	„ 4 „	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{4}$	$87\frac{1}{4}$
Dito dito Nieuwe	„ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito	„ 6 „	—	—	—
POLEN, Obligatiën	„ 4 „	$76\frac{1}{2}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten, fl.	250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	„ 500 „	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$11\frac{3}{8}$	$11\frac{7}{16}$	$11\frac{3}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken	„ 5 „	—	—	—
Dito Obligatiën	„ 3 „	$38\frac{1}{2}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3 „	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{13}{16}$	$35\frac{11}{16}$
Coupons Ardoins		$8\frac{9}{16}$	$8\frac{11}{16}$	$8\frac{5}{8}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	„ 5 „	—	—	—
Dito	„ 4 „	—	—	—
Dito Metall.	„ 5 „	$74\frac{1}{2}$	$74\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe	„ 5 „	$79\frac{1}{2}$	80	80
Dito 1847	„ $2\frac{1}{2}$ „	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{15}{16}$	—
BELGIE, Bank	„ $2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$ „	$46\frac{1}{2}$	$46\frac{3}{4}$	$46\frac{1}{2}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5	$90\frac{1}{4}$	$90\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{2}$
PORTUGAL, te Londen	„ 5	$35\frac{7}{16}$	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{1}{2}$
Dito dito	„ 4 „	$34\frac{3}{8}$	$34\frac{9}{16}$	$34\frac{9}{16}$
VENEZUELA	„ 3 „	33	—	—
MEXICO	„ 5 „	$29\frac{11}{16}$	$29\frac{13}{16}$	$29\frac{3}{4}$
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Napels Cert. bij L. en B., 5 pCt. 91.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.